Crònica d’un engany, anunciat?

[**Alba Artés Beltrán i Júlia Berrido Aceña**, exmilitants del SEPC, Sindicat d’Estudiants dels Països Catalans, i partícips en moviments de l’esquerra independentista]

> *“Potser et maten o potser*
> *se’n riguen, potser et delaten;*
> *tot això són banalitats.*
> *Allò que val és la consciència*
> *de no ser res si no s’és poble.*
> *I tu, greument, has escollit.*
> *Després del teu silenci estricte,*
> *camines decididament.”* [1]
>
> **Vicent Andrés Estellés**

Com hem passat de ser dues estudiants universitàries a participar en un dels moments més importants de la història de Catalunya? Què en podem dir de tot el que vam veure? De tant en tant mirem enrere i recordem tot el que hem viscut juntes, sobretot, l’època que ens vam conèixer. Aleshores érem dues noies de 19 i 23 anys, estudiants de la Universitat de Girona. Ens vam trobar militant al Sindicat d’Estudiants dels Països Catalans durant uns dies que van ser clau per a la història i la memòria d’aquest país. Una experiència que vam viure colze a colze i que ens porta a explicar les nostres reflexions sobre el procés independentista des del *Primer d’octubre* fins ara. Per a nosaltres va ser l’inici de la nostra vida política i també de la nostra amistat.

Al principi pensàvem que només formàvem part del Moviment Estudiantil català però, en realitat, érem part d’una cosa molt més gran. Aquest sector va esdevenir clau en la mobilització massiva a favor de la República Catalana. No només perquè apel·làvem a tota la comunitat universitària, sinó també perquè, com veurem, ha estat sempre una eina de pressió per aconseguir que les institucions donessin suport a les demandes nacionals del nostre poble. Vam fer efectives nombroses

aturades lectives, protegint així el dret de les persones a mobilitzar-se i permetent que els estudiants i treballadors dels centres educatius poguéssim sortir al carrer. Sempre vam actuar tenint clar que hi ha moments en què cal buidar les aules i omplir els carrers.

Per posar-nos en context: l'espai on militàvem, el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC), és el sindicat estudiantil de referència arreu dels Països Catalans [2]. Aquest sindicat va néixer al 2006 i s'emmarca en el moviment polític de l'Esquerra Independentista [3]. L'objectiu principal d'aquesta organització és la construcció d'un marc educatiu pels Països Catalans des d'una òptica d'esquerres [4]. Concretament, la lluita va encaminada a construir un ensenyament públic, popular, feminista, en català, i de qualitat. És un sindicat horitzontal, és a dir, que funciona a partir d'assemblees. Per coordinar-nos disposa d'una estructura nacional que s'encarrega de vertebrar i unificar les accions de tot el sindicat. Aquesta estructura nacional es reprodueix en els nuclis, que són petites parts que conformen el sindicat a cada territori on, segons el gruix d'estudiants, es centren en un municipi, un Institut, una Universitat o un Campus.

Gràcies al treball de molts militants i estudiants que vam sortir en massa als carrers vam aturar projectes que atacaven el caràcter públic de l'educació com el 3+2 o l'EU2015 [5]. Des de l'augment de les taxes universitàries duta a terme pel govern d'Artur Mas, la nostra lluita es va centrar en reclamar la baixada de preus de les matrícules universitàries. Vam aconseguir l'aprovació de la moció del Parlament de Catalunya el dia 7 d'Abril del 2016, que ens avançava a la rebaixa del 30% d'aquestes. Però mai no es va aplicar. Per això des del SEPC vam seguir treballant en aquesta línia, aconseguint més de 70.000 firmes per a la ILP Universitats [6]reclamant aquesta rebaixa, altra vegada.

Aquest va ser l'espai de militància que ens va acollir, des del qual vam viure el procés independentista a Catalunya i des del qual vam lluitar per assolir la República Catalana. Avui anem tres anys enrere per repensar tot el que allò va significar per nosaltres i pel moviment estudiantil en general. Intentarem oferir un anàlisi crític del moment polític que va viure Catalunya i el paper que van jugar els estudiants i joves, sempre en peu de guerra, pel futur del nostre poble.

Volem votar

El setembre del 2017 començava un curs acadèmic molt marcat per l'agenda política catalana. El Parlament de Catalunya havia anunciat ja una data pel

Referèndum d'Autodeterminació i havia aprovat la llei de Transitorietat [7]. Els estudiants, més que mai, ens vam acollir amb fermesa a la màxima de Joan Fuster: "Tota política que no fem nosaltres serà feta contra nosaltres" [8].

Sentíem que aquell referèndum marcava l'inici d'un veritable procés d'independència per a Catalunya. Era la primera vegada que semblava que el govern estava veritablement disposat a jugar-se-la per la nació. El poble tenia un paper clar en tot això: defensar la seva sobirania sortint als carrers. Per això tots els esforços del moviment estudiantil i, en especial, del SEPC van anar destinats a la mobilització de la comunitat estudiantil a favor de la Independència de Catalunya. Havíem de deixar clar que volíem la independència i estàvem disposats a aturar els nostres estudis i les nostres vides, si calia.

Però en aquell moment el SEPC no era l'únic agent que treballava per mobilitzar la comunitat universitària a favor de la República. Des del maig d'aquell any s'havia anat gestant la plataforma Universitats per la República, centrada, primerament, en una campanya de recollida massiva de signatures pel Pacte Nacional pel Referèndum [9]i, posteriorment, en esdevenir una eina aglutinadora de mobilització de tots els estudiants, docents i personal administratiu de les universitats catalanes. El seu objectiu principal era que la mobilització estudiantil es desenvolupés clarament a favor de la independència. Aquesta plataforma transversal, sense un color polític al darrere més enllà del SÍ al Referèndum, ens donava un poder de mobilització molt més gran i ens permetia arribar a molta més gent.

La plataforma va ser un gran èxit, arribant a convocar una de les manifestacions estudiantils més grans de la història de Catalunya. Més de 80.000 estudiants concentrats als carrers de Barcelona, el 28 de setembre del 2017. Havíem aconseguit generar el clima perfecte per la celebració del Referèndum: portàvem setmanes repartint paperetes, informant a la gent del seu lloc de votació, i ajudant com podíem en l'organització d'aquell dia tan esperat.

Aquell Primer d'octubre de 2017 ens quedarà per sempre fixat a la nostra memòria. Érem un poble unit amb un objectiu comú. Les organitzacions, agents i partits polítics semblaven haver-se difuminat per deixar pas a la gent i al poder popular que no va dubtar a posar el seu cos davant de la policia per defensar cada col·legi del seu poble o ciutat.

Segurament recordem també el 2 d'octubre. Els estudiants vam tornar a sortir al

carrer, com començava a ser costum, a les 12:00h davant del Rectorat de la Universitat de Girona, amb les mans alçades i en un silenci autoimposat com a forma de protesta. Havíem votat i havíem guanyat, però també ens havien apallissat i sentíem que havíem de donar una resposta a l'alçada del moment.

Tota la Universitat de Girona ens vam bolcar en la preparació de la següent jornada: una gran aturada de país que va tenir lloc l'endemà, 3 d'octubre. La nostra lluita es començava a descentralitzar. Aquell dia havíem de sortir de la universitat i ser a la ciutat, units. El moviment estudiantil es va coordinar amb l'Assemblea de Joves del Gironès (AJGI) [10] per formar un gran bloc jove que ens caldria per a la següents mobilitzacions.

La d'aquell dia va ser la manifestació més multitudinària que s'ha fet mai a la ciutat de Girona. Van ser dies plens d'il·lusió i d'esperança: semblaven l'inici d'una veritable revolució. Sentíem que finalment anàvem encaminats cap a la independència. El poble català estava més unit que mai. Ens sentíem forts i pensàvem que tot sortiria bé. Si continuàvem amb aquella empenta i aquella energia, tindríem la República. Però aquell camí no el podíem fer sols. Calia que el nostre govern, les nostres institucions, fessin l'últim pas. Necessitàvem que fessin efectiu el mandat de l'1 d'octubre i proclamessin la República Catalana.

Hem votat, hem guanyat.

El vespre del 16 d'octubre, la repressió de l'estat va caure sobre en Jordi Sánchez i en Jordi Cuixart. Era el primer avís, la primera vegada que l'estat deixava clar que tots podíem acabar a la presó si seguíem el seu camí. Ens vam sumar a l'onada de cassolades organitzades davant les comissaries de la Policia Nacional. Majoritàriament joves i estudiants, sortíem al carrer amb certa indignació, i amb ganes que les coses comencessin a canviar.

El SEPC i Universitats per la República tornàvem a cridar a la vaga el 26 d'octubre del 2017. Sentíem que el moviment començava a estancar-se i aquella vaga reclamava algun canvi real. La manifestació va ser molt intensa i multitudinària, amb accions simbòliques però contundents, i ens donava forces per pensar que no érem les úniques que ens començàvem a sentir enganyades. Als estudiants ens començaven a semblar insuficients els clavells i les mans alçades. Aquesta opinió, però, quedava enterrada i aïllada a alguns joves i se'ns exigia que ens mantinguéssim pacífics. No només reclamàvem justícia per al nostre poble i els nostres presos polítics sinó també una acció del nostre govern.

 Licencia Creative Commons Reconocimiento-No comercial-Compartir igual

Al dia següent, el President Puigdemont compareixia davant del món i tenia a les seves mans la il·lusió i l'esperança de tot un poble. El 27 d'octubre vam viure el moment de més intensitat política de les nostres vides. Es va proclamar la República Independent de Catalunya i tot va ser joia, alegria, petons, plors i abraçades: ho havíem aconseguit! Però només va durar vuit segons. Vuit segons, fins que el nostre President va "suspendre" la DUI [11].

Vam passar, de ser les persones més felices, a ser les persones més confoses: què volia dir allò? Avui sabem que, diguin el que diguin, no hi havien estructures d'estat preparades per assolir la independència. Que, mentre el poble sí que havíem fet la nostra feina sortint al carrer i deixant-nos apallissar pacíficament, el Govern no havia fet la seva. Vam passar del "volem votar" al "hem votat, hem guanyat", i d'aquí a "el poble mana, el govern obeeix".

Ara teníem un Govern que s'havia fet enrere, quan el poble volia anar endavant. Teníem l'Article 155 de la Constitució Espanyola aplicat i Mariano Rajoy havia convocat eleccions al Parlament de Catalunya el 21 de desembre. No hi havia rastre de la República Catalana que ens havien promès. Tot el que havíem patit, les hores sense dormir, les vagues eternes, les classes que ens havíem saltat, tot el que havíem sacrificat no havia servit de res. Estàvem pitjor que abans, ara ni tan sols teníem l'autonomia en funcionament.

El poble mana, el govern no obeeix

El poble català havia de suportar la injustícia de l'estat espanyol. I a més, havia de suportar que el seu Govern no havia fet la feina que el poble esperava. Teníem la sensació que el mandat del poble se li havia quedat gros a aquell Govern que ens venia la República com quelcom que podíem aconseguir seguint les seves passes. La independència material va esdevenir una situació incòmoda per Junts per Catalunya, i això es feia visible en la campanya electoral del 21-D. Ara, l'objectiu no era la independència sinó l'alliberament dels presos polítics. Ja no es perseguia el trencament amb l'estat sinó el retorn a la normalitat. El canvi d'objectiu de l'espai polític que ens havia promès la República es va fer palès en aquella campanya.

Malgrat tot, encara quedava en nosaltres una petita esperança respecte les eleccions del 21 de desembre del 2017. Per una banda, pensàvem que si tornava a guanyar l'independentisme per majoria hi hauria, encara, possibilitats de continuar endavant amb el mandat de l'1 d'octubre; i per l'altra, creiem que la CUP [12] era realment l'únic partit que estava disposat a donar-ho tot per proclamar la República

Catalana. Ells havien demostrat ser els únics que havien apostat sempre obertament tant per la DUI com per la desobediència institucional.

I va guanyar la independència, però la CUP va perdre molta força. Junts per Catalunya, amb la figura de Puigdemont, s'havia emportat la majoria dels escons independentistes i, entre ells, molts votants de la CUP. Aquell dia totes les esperances que ens podien quedar en el procés van desaparèixer: s'havien trencat de cop davant nostre sense que nosaltres en poguéssim ser, ni tan sols, conscients. Recordem aquella nit de desembre com una nit trista i confusa, com una derrota.

Qui sembra la misèria, recull la ràbia

Amb el nou semestre acadèmic, el panorama polític va canviar radicalment. La mobilització al carrer era gairebé nul·la, però a les converses de bar els nostres caps treien fum. Vam necessitar molt temps per poder assimilar tot el que havíem viscut. Encara ara ens preguntem com vam poder aguantar aquella mobilització constant durant mesos: assemblees eternes per a preparar vagues, mil i un manifestos per llegir en places i carrers, dormir poc, menjar on sigui, feina a tota hora i el mòbil sempre connectat. No paràvem de preguntar-nos: i ara què? de què havia servit tot això?

Davant la inacció política i la vigent aplicació del 155, al SEPC vam tornar a centrar els esforços en l'educació. El 26 d'Abril es va convocar una vaga per la rebaixa de les taxes. Però el desànim i el desgast de totes les mobilitzacions anteriors ens va dificultar molt la feina. Mentre que a l'octubre convocàvem una vaga d'un dia per l'altre i teníem una resposta massiva, ara havíem de treballar tres vegades més per aconseguir un seguiment de vaga que fos acceptable.

L'1 d'octubre del 2018 va ser el malanomenat primer aniversari de l'1 d'octubre; per nosaltres, aquest nom i la celebració lúdic-festiva d'aquest dia eren insultants. Com podia ser que celebréssim un dia que, per nosaltres, era una ferida oberta? Un any després, el mandat de l'1 d'octubre estava molt lluny de materialitzar-se. Per nosaltres la lluita continuava i va ser aquest motiu que ens va portar, com a SEPC, a convocar vaga estudiantil.

En aquest moment semblava que s'intuïa una esquerda que dividia el moviment independentista: ara, els joves, cansats de les mans alçades i els lliris començàvem a buscar l'enfrontament. Volíem fer trontollar de debò l'equilibri de l'estat espanyol. A l'altra banda de l'esquerda hi havia tota aquella part del moviment que

criminalitzava al jovent per tapar-se i enfrontar-se amb la policia, pensant que podíem fer la revolució amb flors i violes.

Aquesta esquerda es va evidenciar el 21 de desembre del 2018. Un any després de les eleccions imposades, l'Estat espanyol celebrava un Consell de Ministres a Barcelona i ho vam entendre com una provocació. Es va convocar una manifestació multitudinària a la capital catalana que tenia per objectiu impedir que es celebrés el consell. Els joves volíem una manifestació combativa i vam sortir als carrers a combatre.

Dins el moviment s'havia estès la idea que hi havia infiltrats a les manifestacions, que anaven encaputxats i que buscaven l'enfrontament amb la policia. Però no eren infiltrats. No ho podien ser perquè ens coneixíem, i érem els mateixos joves que ens havíem assegut pacíficament i havíem aguantat els cops de porra. I és que era el nostre futur el que estava en joc, i pensàvem defensar-lo com calgués. Començàvem a tenir clar que l'estat ens perseguia i que, per tant, ens havíem de cuidar. Cuidar-nos significava tapar-nos i encaputxar-nos. I al gener vam tenir moltes més raons per fer-ho, concretament 21.

La solidaritat, la nostra millor arma

Les nostres vides havien tornat a una certa normalitat. Però un dimecres qualsevol, el 16 de gener del 2019, ens vam despertar amb els mòbils traient fum. La Policia Nacional havia detingut 13 persones aquell matí, sense identificació i de paisà, arribant a 16 al final del dia. La majoria dels detinguts eren companys nostres, i no només companys de lluita i militància, sinó companys de vida, amics i amigues. Vam passar el matí davant de la comissaria de la Policia Nacional de Girona veient com anaven entrant els nostres companys que acabaven de ser detinguts i esperant que sortissin. Aquell atestat va augmentar a un total de 21 persones [13], acusades d'haver ocupat les vies del TAV [14] el primer d'octubre del 2018.

Però, un cop més, vam mirar d'oposar resistència. Una de les companyes que havia de ser detinguda estava a la Universitat quan la policia la va anar a buscar a casa seva. De seguida vam posar en marxa tots els mitjans per evitar la seva detenció i la Universitat de Girona va passar a ser el seu refugi. Amb el permís de les institucions universitàries, molts estudiants i joves ens vam tancar amb ella a la Universitat disposats a quedar-nos-hi tant temps com fes falta. Aquella tancada es va anomenar Caputxinada UdG i va durar deu dies. Deu dies durant els quals vam ser el centre del moviment independentista. Van ser molt nombroses les mostres de

solidaritat de col·lectius, partits polítics i fins i tot de les figures polítiques més importants del moment.

Molts dels joves encausats eren militants o ex-militants del SEPC UdG i de La Forja-Gironès [15], és a dir, persones amb les que havíem viscut tot el que hem descrit anteriorment. Com que les detencions van ser del tot arbitràries vam pensar que tal i com els havia passat a ells, ens podia passar a nosaltres. Aquesta ràtzia repressiva demostrava el que sempre havíem defensat: les caputxes eren una mesura antirepressiva necessària per protegir-nos, per cuidar-nos i per assegurar la continuïtat de la nostra lluita. Amb aquest atac cap als joves, l'estat tenia un objectiu molt clar: escampar la por entre nosaltres per evitar que continuéssim combatius. Lluny d'aconseguir-ho, la ràbia i les ganes de plantar cara a l'estat que ens amenaçava amb la seva repressió augmentaven.

La nostra sentència: independència

Començava un altre curs acadèmic. Dos anys després, sense ni rastre de la República que ja semblava quedar molt lluny, celebràvem un altre 1 d'octubre. Aquesta vegada ni tan sols el SEPC va convocar vaga i, la mobilització, va ser encara menys combativa que l'any anterior.

Però hi havia hagut moviment durant l'estiu. Havia nascut una plataforma que pretenia canviar l'estat de les coses: el Tsunami Democràtic [16]. Aquesta plataforma va ser creada per donar una resposta a l'alçada de la sentència del judici del procés. I, el 14 d'octubre quan es va fer pública, vam tornar a ser allà. Com preveiem, va ser una resolució injusta per als polítics del procés: havien estat sentenciats amb penes d'entre 9 i 13 anys de presó. Era l'hora d'inundar els carrers.

Van començar setmanes de mobilització constant. Cada dia ens organitzàvem amb el Comitè en Resposta a la Sentència, una plataforma unitària formada per varies organitzacions juvenils de Girona, que va ser un agent mobilitzador essencial mentre el tsunami no tenia previstes accions a Girona. No podíem esperar a les convocatòries del Tsunami ja que la gent reclamava sortir als carrers.

Ara bé, els carrers no van cremar per què ho digués el Tsunami Democràtic. Ni per què ho digués cap altra organització. Van cremar per la ràbia, impotència i frustració acumulada d'aquell jovent que no volia un altre 2017. La Plaça Urquinaona de Barcelona cremava de ràbia cada nit sense control i sense un

lideratge polític. Teníem un moviment al carrer molt potent que va desgastar a la policia i que no estava coordinat per cap organització: definitivament no estàvem acostumades a veure això.

I per què les organitzacions polítiques no van portar aquest lideratge o no van ser capdavanteres en la lluita al carrer? Veient el gran nombre de detencions que s'estaven duent a terme, creiem que l'Estat podia anar més lluny: les organitzacions érem carn de canó per la il·legalització. El poble català havia entès que ens havíem de cuidar i que la gent que estava organitzant les mobilitzacions aquests dies podia acabar com els Jordis. Tothom tenia por. Tsunami Democràtic, però, ja s'havia avançat a aquesta idea: no podia ser perseguida perquè no hi havia cap entitat ni persona visible al darrere. Tot i així, pensem que tampoc va assumir el paper de lideratge que el moviment espontani d'Urquinaona li exigia.

Heu vist mai com us apuntaven directament amb el canó d'una arma de foc? Heu sentit mai el so d'una escopeta de pilotes de goma al disparar? I com de diferent sona el d'una pistola de foam? Són coses que espanten, és clar que espanten. Però aguantàvem a primera línia de foc i ens protegíem com fos. Allà vam aprendre que el mobiliari de la ciutat ens podia protegir. Els nostres ulls veien la ciutat plena d'escuts per agafar o possibles refugis darrera de pilones o de contenidors. Els enfrontaments amb la policia van acabar en càrregues policials totalment desproporcionades que van deixar clara una sola cosa: la violència començava quan arribava la policia.

I és que moltes coses van canviar amb les mobilitzacions de la sentència. Ara també ens preguntem: i ara què? què va canviar? Però a banda de ser un gran canalitzador de la ràbia dels joves catalans, es va evidenciar una desconnexió que s'havia anat coent entre les institucions polítiques i el poble. La resposta a les protestes per part del govern —més policia i més bales de goma— lògicament no va agradar gens a les persones mobilitzades. Poc a poc, però, l'opinió pública, primer tímidament i després amb força [17], va anar basculant de la crítica a la comprensió de la magnitud del què estava passant a les manifestacions, del que reclamàvem els joves i el perquè empreníem aquelles accions.

Però la flama dels carrers es va anar apagant, i amb ella, tot pronòstic d'assolir la independència. Per explicar-vos els complexos motius que van acabar amb aquella flama i les seves conseqüències polítiques, discursives i emocionals, necessitaríem tot un altre article. Per ara, ens queda el record i els petits trofeus que ens vam endur dels carrers: pilotes de goma de tots colors amb les que els nostres gossos

juguen; les bales de *foam* que ens van treure ulls i alguns dels pots de gas lacrimogen que ens van fer plorar.

Ho tornarem a fer?

Aquesta pregunta ens planteja molts dubtes. Ara per ara, el procés independentista català sembla aturat. Des de les protestes post-sentència no hem tornat ni a sortir massivament al carrer ni a aconseguir cap compromís institucional que ens acosti fàcticament cap a la República. Veiem com la deriva que està prenent el moviment s'està centrant en campanyes antirepressives amb cap altra aspiració més que el retorn a la normalitat. I la repressió de l'estat que, malgrat tot, no s'ha aturat en cap moment i ens oferirà més casos i més casos.

I amb aquest mar de dubtes, qui ho voldria tornar a fer? Qui hi tornaria a posar el cos? Qui hi tornaria després de ser reprimit amb tota la força d'un estat que se sent qüestionat? Qui hi tornaria després de ser criminalitzat des de dins i des de fora del moviment per desmarcar-se de la tendència general pacifista i actuar sense por envers les opressions? Qui hi tornaria després d'haver d'aguantar sentir que els joves no ens impliquem mai en política i que no ens interessa, i ser-ne exclosos amb pedant paternalisme quan ens hi impliquem?

Els joves. Els estudiants, els treballadors, els qui sempre que el moment polític ens ho ha demanat, hem estat a la primera línia. Nosaltres no hem oblidat la República. La continuem anhelant i mirant de construir als espais on podem. Defensant la llengua i la cultura catalanes, treballant per enfortir el sentiment de pertinença i escampant-lo arreu, perquè sabem que només amb convicció i esforç assolirem el nostre objectiu. Ho tornarem a fer, sí. Però tornarem més conscients del que érem abans. Amb més eines per a detectar i desemmascarar enganys. Mentre restem a l'espera d'una nova oportunitat, mirarem d'analitzar, entendre i aprendre de les oportunitats que hem tingut. Com a estudiants hem estat un sector clau i, si se'ns presenta una altra oportunitat, hi serem.

Tornarem a aturar els nostres estudis, les nostres feines i la nostra vida les vegades que faci falta. Tornarem a alçar les mans, a posar els cossos davant les porres, a encendre barricades i a posar contra les cordes tot allò que ens oprimeix com a poble. I esperem que mai ningú subestimi la nostra força, perquè si els fills de l'1 d'octubre vam doblegar l'estat, imagineu el que podrem fer els fills de la setmana post-sentència. Amb coratge, companyerisme i, sense por, ho tornarem a fer.

Notes

[1] Del poema Assumiràs la veu d'un poble. Vicent Andrés Estellés.

[2] Els Països Catalans són els territoris que formen part d'una unitat geogràfica, històrica, cultural i de predomini lingüístic del català.

[3] L'Esquerra Independentista (EI) és un moviment polític que propugna la construcció d'uns Països Catalans independents, socialistes i feministes.

[4] Per a més informació: https://www.sepc.cat/

[5] EU2015, per a més informació https://issuu.com/sepc_nacional/docs/llibret_e2015_1_

[6] Iniciativa Legislativa Popular per reclamar la rebaixa de les taxes universitàries.

[7] LLEI 20/2017, del 8 de setembre, de transitorietat jurídica i fundacional de la República. És la denominació d'una llei que va tenir per objectiu garantir la seguretat jurídica, així com la successió ordenada de les administracions i la continuïtat dels serveis públics, durant el procés de transició de Catalunya cap a un estat independent al 2017.

[8] Cita extreta de *Diccionari per ociosos,*1970, Joan Fuster.

[9] El Pacte Nacional pel Referèndum és una campanya d'adhesions per recollir el suport d'institucions, entitats, electes i particulars, de dins i fora de Catalunya, per a la celebració d'un referèndum sobre el futur polític de Catalunya. Per a més informació: https://pactepelreferendum.cat/ .

[10] Més tard esdevindria l'organització independentista juvenil La Forja – Jovent Revolucionari.

[11] Declaració Unilateral d'Independència

[12] Candidatura d'Unitat Popular.

[13] Després dels fets ocorreguts es crea el col·lectiu 21 Raons. Es troben pendents

de judici i en plena campanya antirepressiva. Per a més informació: https://21raons.cat/

[14] Tren d’Alta Velocitat

[15] La Forja – Jovent Revolucionari és una organització política juvenil dels Països Catalans que lluita per la construcció d’una República Socialista, Feminista i Ecologista arreu del país. https://www.laforja.cat/

[16] Plataforma que s’havia anat formant mesos enrere, des de l’inici del judici, amb la pretensió de cridar massivament la població a mobilitzar-se un cop es fes pública la sentència. https://tsdem.gitlab.io/ .

[17] cf. Discurs de Clara Ponsatí a l’acte de Perpinyà el 29 de febrer del 2020 https://www.eltemps.cat/article/9549/discurs-clara-ponsati-perpinya